

Uunga siunnersuut:**Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat.****Kapitali 1***Inatsisartunut attaveqarneq*

§ 1. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa atorfillu inuttaarukkaangat Inatsisartut ombudsmandimik qinersisassapput.

Imm. 2. Ombudsmandi Inatsisartunit tatigineqarunnaarpat, ombudsmandi Inatsisartut soraarsissinnaavaat.

§ 2. Ombudsmandi toquppat ombudsmandip suliai Inatsisartut ombudsmandimik nutaamik qinersinissaasa tungaanut kimit suliarineqassanersut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata aalajangissavaa.

§ 3. Inatsisartunut, Naalakkersuisunut kommuninilu qinikkatut ilaasortat ombudsmandip suliassaanik suliaqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Ombudsmandi inatsisilerinermini kandidatitut soraarummeernermini angusisimasuusaaq.

§ 4. Ombudsmandi qaammatinik arfinilinnik siumut ilisimatitsilluni qaammatip naanerani soraarsinneqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi qaammatip 70-inik ukioqalerfimmi naanerani soraarsinneqassaaq.

§ 5. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa kiisalu ombudsmandimut taartaasartutut atorfiup inuttaarunnerani, Inatsisartut ombudsmandimut taartaasartoq toqqassavaat, taannalu ombudsmandip suliassani suliامي peqataasinnaassuseqannginnerup nassatarisaanik isumagisinnaajunnaarpagit, ombudsmanditut sulisassaaq.

Imm. 2. Suliامي pissutsinik ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat ombudsmandip suliaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nassiutissavaa, Ataatsimiititaliaallu suliaq ombudsmandimut taartaasartumut Inatsisartut qinigaannut suliarisassanngortillugu tunniutissavaa.

Imm. 3. Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat akuersiseqqaartinnagu pisortat namminersortulluunniit suliffiutaanni, ingerlassaanni, suliffeqarfiutaanni imaluunniit peqatigiiffiutaanni suliffeqaqqusaanngilaq.

§ 6. Ombudsmandi suliaminik ingerlatsinermini Inatsisartunit qulangersimaneqanngilaq.

Imm. 2. Inatsisartut ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 2

Ombudsmandip piginnaatitaanera

§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Pissutsit kiffaangissusiiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni, pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut, pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersaerneratigulluunniit kiffaangissusiiagaaffiusuni atugaat, ombudsmandip sulinerani pineqartunut aamma ilaatinneqarput. Pissutsit meeqqanik paaqqinniffinni il.il. namminersortuni meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik toqqaannaq isumagisaqartuni atugaat ombudsmandip sulineranut pineqartunut aammattaaq ilaatinneqarput.

Imm. 2. Aalajangiisartut, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutini isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliutit ombudsmandip suliarissanngilai, naak aalajangiisartut pineqartut pisuni allani pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.

Imm. 3. Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. inatsisitigut imaluunniit allaffissorluni aalajangiinikkut malittarisassanut tunngavinnuunniit, pisortat ingerlatsiviannut atuutsinneqartut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilanngunneqarpata pineqartut taakku ombudsmandip sulineranut tamatuma annertoqataanik ilanngunneqassasut, ombudsmandi aalajangiisinnaavoq.

§ 8. Kommunit ingerlatsinerannik naliliinermi kommunit aqutsineranni atugassarititaasut ombudsmandip mianerissavai, tassunga ilanngullugit kommunit aqutsinerminni suliaat.

§ 9. Kalaallit Nunaanni Ilagiit pissutsit ilageeqarnermut tunngasut pillugit aalajangersakkanik Namminersorlutik Oqartussat aalajangersaasinnaaneratut annertutigisumik, ombudsmandip susassarisaanut ilaapput, matumani apeqqutit ilagiit ajoqersuutaannut imaluunniit upperisamik nalunaajaanannut toqqartumik allatigulluunniit tunngassuteqartut eqqaassanngikkaanni.

§ 10. Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut Inatsisartut ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinnerminni oqaluuserissavaat. Nalunaarut tamanut saqqummiunneqartassaaq.

Imm. 2. Ombudsmandi suliaq aalajangersimasooq pillugu Inatsisartunut, Naalakkersuisunut ilaasortamut pineqartumut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarpat, tak. § 23, imaluunniit ombudsmandip suliaq aalajangersimasooq ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorsimappagu, pineqartup misissuineri imminut sammitinneqartumi, imminut

illersorluni oqaaserisai ombudsmandip nalunaarummi imaluunniit ukiumoortumik nalunaarummi paasissutissiissutigissavai.

§ 11. Ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni, tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortamut pineqartumut nalunaaruteqassaaq. Kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit ombudsmandi kommunalbestyrelsimut pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

§ 12. Oqartussat § 7-imi taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit kimilluunniit ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kinaluunniit kiffaangissusiiagaasimasooq, allakkatigut matoqqasutigut ombudsmandimut saaffiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Imm. 2. Naammagittaalliortup atini najugaqarfinilu nalunaarutigissavai, naammagittaalliuutip suliarinera pillugu nalunaarutininik ombudsmandip naammagittaalliortumut nassiusiffigisinnaasaanik.

Imm. 3. Naammagittaalliuutiginiagaq, pisup pineranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu suliassanngortinneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 3-mi piffissaliunneqartoq ombudsmandip pisuni immikkut ittuni sivitsorsinnaavaa.

§ 13. Pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngillat.

§ 14. Naammagittaalliuut misissuineramik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersooq ombudsmandip aalajangissavaa.

Imm. 2. Ombudsmandi naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutiginiarlugu aalajangeruni, ajornanngippat naammagittaalliornissamut periarfissat allat pillugit ilitsersuussissaaq.

§ 15. Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi oqartussap sulianik suliarinninnera pillugu ataatsimut misissuiffiginninnernik ingerlatsisinnaavoq.

§ 16. Atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit kiisalu atorfeqarfigisat allat suugaluartulluunniit ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut ombudsmandip misissuiffigisinnaavai. Ombudsmandip misissuinermut taamaattumut atatillugu, §§ 19-20-p nassatarisaasa saniatigut, pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit aaqqissuussaaneranut ingerlanneqarneranullu tunngasut, kiisalu pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit atuisuisa ingerlataasalu aaqqissuussaaneranut ingerlanneqarnerannulluunniit tunngasut, inuppalaassutsimut, inunnillu ataqqinassusilimmik ikiuinermut tunngasut aallaavigalugit naliliiffigisinnaavai.

§ 17. Naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaaarneq akiorniarlugit Naalagaaffiit Peqatigiit (FN-ip) isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq, nammineq piomassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu, nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliaasaq ombudsmandip ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagissavaa.

Kapitali 3

Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera

§ 18. Oqartussaasut il.il. ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik allagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqqusaanik ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaaffeqarput.

Imm. 2. Ombudsmandip oqartussaasut il.il. sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigut oqaaseqaateqaqqullugit piomasaqarfigisinnaavai.

Imm. 3. Ombudsmandi misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit inunnik eqqartuussivimmut nassuiaateqaqqullugit sassaqqusisinnaavoq. Nassuiaatit eqqartuussivimmi killisiuisarneq pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandip atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussaasut § 7-imi taaneqartut il.il. suliassaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffiginnaavai, ininullu tamanut isersinnaatitaalluni.

Imm. 5. Ombudsmandip tamanna pisariaqartoq nalilerpagu sukkulluunniit kinaassutsimut uppernarsaammik eqqortumik takutitsilluni, eqqartuussivillu aalajangiitinnngikkaluarlugu paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik il.il. inuit kiffaanngissusiiagaaffigisimasaannik kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaannilluunniit, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat, aamma paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik il.il. meeqqanik isumaginnittunik, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui, misissuiartorluni isersinnaavoq. Politiit misissuinerup ingerlanneqarnerani pisariaqarpat ikiutissapput.

§ 19. Oqartussaasut inuilluunniit, ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut, inatsisinik atuuttunik unioqqutitsisumik iliuseqarnersut imaluunniit allatut iliorlutik suliassaminnik ingerlatsinerminni kukkussuteqarnernut sumiginnaanernulluunniit ombudsmandip misissussavaa.

Imm. 2. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut tunngaviusut ilaatinagit, ombudsmandip sulianik suliarinninnerani aamma taamatut atuutissapput.

§ 20. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni.

§ 21. Oqartussaasoq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqareersimatinnagu, ombudsmandi isornartorsiulluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngilaq.

Imm. 2. Ombudsmandip aalajangersinnaavaa tusarniaanermi allakkat, oqaaseqaataagallartoq, nassuiaataagallartoq imaluunniit § 15 naapertorlugu suliniut ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisassanngortitaa pillugu nassuiaataagallartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu, suliامي allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut aatsaat ilaatinneqalissasoq inaarutaasumik oqaaseqaatip, inaarutaasumik nassuiaatip imaluunniit inaarutaasumik nalunaarusiap oqartussaasumut pineqartumut ullup nassiussiviusup aqaguani.

§ 22. Pissutsit ombudsmandip oqartussaaffiitut ilaatinneqartut pineqarpata suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa ombudsmandip inassuteqaatigisinnaavaa.

§ 23. Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsineranni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq, ombudsmandi suliap pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaaruteqassaaq. Taamatullu ombudsmandi suliap pillugu Naalakkersuisunut ilaasortamut pineqartumut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq.

§ 24. Ombudsmandip aalajangiineri, oqaaseqaatai il.il. pissutigalugit innuttaasunik eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi periaatsit tunngavigalugit ombudsmandimik eqqartuussivimmut suliassanngortitsinerit ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivimmit tunuartinneqarsinnaapput.

Kapitali 4

Pissutsit aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25. Ombudsmandi Inatsisartut pisortaattut akissarsiaqartinneqassaaq. Ombudsmandi tamatuma saniatigut inummut tapilerneqarsinnaavoq. Ombudsmandi sulilernerminut soraarnerminullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq nuunnermilu aningaasartuutininik akiliunneqarsinnaatitaalluni. Ombudsmandi tamanna pillugu malittarisassat atuuttut malillugit sulinerlut atatillugu inissaminik tunineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq.

Imm. 2. Ombudsmandi malittarisassat Naalakkersuisunut ilaasortanut atuuttut malillugit soraarnerussutisiaqartinneqassaaq. Soraarnerussutisiaqalernissamut suliffeqarfiup akileeqataassutai namminerlu akileeqataassutit ombudsmandip, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, aningaasarsiai tunngavigalugit naatsorsorneqassapput.

Imm. 3. Ombudsmandi ombudsmandiujunnaarnersiutisiaqarsinnaatitaavoq, malittarisassat Naalakkersuisunut ilaasortanut atuuttut malillugit katersorneqartussanik.

Ombudsmandiujunnaarnersiutit ombudsmandip, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, aningaasarsiai tunngavigalugit naatsorsorneqassapput. Qaammatip ombudsmandip 70-inik ukioqalerfiata naaneraniit ombudsmandi ombudsmandiujunnaarnersiuteqarsinnaanngilaq.

Imm. 4. Ombudsmandi siumut ilisimatitsissutaanngitsumik tunuartariaqassaguni, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, akissarsiassani qaammatip tunuarfimmi naaneraniit qaammatini pingasuni pigiinnassavai. Ombudsmandi piffissaq taanna naanngitsoq toquppat akissarsiassaasa ilaat toqunerata nalaani tunniunneqarsimanngitsut ombudsmandip apparisaata, imaluunniit apparisaminik qimataqanngippat, ombudsmandip qitornaasa meeqqanut qimataanersiutininik pisinnaatitaasut pissavaat. Akissarsiassat tunniunneqartartillugit ombudsmandiujunnaarnersiutininik soraarnerussutisianilluunniit tunniussisoqassanngilaq.

§ 26. Ombudsmandip sulisuni nammineq atorfinitsittassavai soraarsittassallugillu. Taakku qassiunissaat, akissarsiassaat aamma soraarnerussutisiassaat Inatsisartut Suleriaasianni malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Imm. 2. Ombudsmandip missingersuutai Inatsisartut missingersuutaasa ilagaat.

Imm. 3. Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkundersiunerlu Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandi naatsorsuuserinermi inuit immi nullu aningaasaliissutigineqartut aqunneqarnerinut akisussaavoq.

Imm. 5. Ombudsmandi aqqissuussaannikkut suliasami naammassiniarnerini oqartussaasunit allanillu ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqartunit, kiffartuussinernik imitassiissutinilluunniit pissarsiniarpat ombudsmandip oqartussaasoq pineqartoq suliasap naammassiniarneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavaa.

§ 27. Ombudsmandip suliasani sulisumi ilaata utaqqiisaagallartumik suliarissagai aalajangersinnaava.

§ 28. Ombudsmandi pissutsinik sulinermini ilisimalersimasaminik nipangiussisussaatitaavoq, isertuussinissaq pissutsit imminni pissusissamisoortuutippassuk.

Nipangiussisussaatitaaneq ombudsmandip atorfinnimit tunuarneratigut atorunnaarneq ajorpoq. Taamatut pissusaaffiligaaneq ombudsmandip sulisuinut aamma atuuppoq.

Imm. 2. Inuit, suliffeqarfiit aqutsinermilu allaffissornikkut oqartussaasut ombudsmandip suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigisai, paasissutissat isertuussassat ombudsmandip oqartussaasumut, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut nipangiussisussaatitaanngitsumut ingerlateqqillugit tunniussai eqqarsaatigalugit, taanna nipangiussisussaatitaassasoq ombudsmandip aalajangersinnaavaa.

§ 29. Taaguut ombudsmandi imaluunniit taaguut alla taassumunnga paarlaanneqarsinnaasoq inatsimmik Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasumik tunngaveqartinneqanngikkuni atorneqassanngilaq.

Kapitali 5

Atuutilersitsineq il.il.

§ 30. Inatsisartut inatsisaat manna 1. januar 2026-mi atuutilerpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq atuukkunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3. Taamaattorli naammagittaalliuutit inatsisip matuma atuutilersinneqannginnerani ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsimasut Inatsisartut ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq tunngavigalugu suliarineqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, xx. yy 2026

Naalakkersuisut Siulittaasuat